

2681

vēst. izsk.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Amerikas latviešu strādnieku savienība
(ASPS)

F-2681

Pētījumā iekļauta

1908. - 1964.

izsk.

Fonds Nr. 2681

Amerikas latviešu strādnieku vienība (ASV)

Vienkāršotais apraksts Nr. 1 - v

Par 1908. – 1967. gadu

Vēsturiskā izziņa

Fondraža nosaukums

Amerikas latviešu strādnieku vienība (ASV)

Administratīvā vēsture

Latviešu izceļošana uz ASV aizsākās 19. gadsimta 80. gados.

Dokumenti par latviešu sociāldemokrātu darbību ASV raksturo gan vēsturisko situāciju Amerikā 20. gs. sākumā, gan arī atklāj latviešu sabiedrību tās uzskatu dažādībā.

Sākot ar 1897.gadu, starp Latvijā dzīvojošiem strādniekiem un Amerikā ieceļojušiem nodibinājās sociālistisko ideju sakari. Bostonā sāka iznākt periodisks izdevums „Auseklis” (no 1898.gada).

Līdz ar Bostonas Latviešu biedrības darbības sākumu, vairākos ASV centros uzplauka latviešu sabiedriskā dzīve. 1893. gadā izveidojās Bostonas Latviešu strādnieku biedrība. 1896. gadā Bostonā sāka iznākt pirmais ASV latviešu preses izdevums – „Amerikas Vēstnesis”. 1896. gadā uz ASV emigrēja vairāki kreisi noskaņoti kustības „Jaunā strāva” dalībnieki, arī jaunstrāvniece D. Bundža. 1898. gadā ASV izveidojās Latviešu sociāldemokrātu savienība.

1908. gadā ASV darbojās 16 Amerikas Latviešu sociāldemokrātu nodaļas: Bostonas nodaļa – Bostonas Latviešu Strādnieku Biedrība (dib. 1893.gada 21. janvārī), 1908.gadā 230 biedru; Pitsburgas nodaļa (dib. 1904.g.), 1908.gadā 15 biedri; Ņujorkas nodaļa (dib. 1905.gada aprīlī), 1908.gadā 121 biedrs; Filadelfijas nodaļa (dib. 1905.gada 2. aprīlī), 1908.g. 95 biedri, u.c.

Latvijas Valsts arhīvā fondā LVA, PA-51. f. (Bostonas Latviešu strādnieku biedrība), 1. apr., 3. l. (protokoli) atrodami Bostonas Latviešu Strādnieku Biedrības dokumenti.

Apraksta vienības uzkrāšanas laiks

1908 g. – 1967.g.

Glabāšanas vēsture

Amerikas Latviešu Strādnieku biedrību sabiedrisko pasākumu programmas saglabājuši un apkopājuši Elsie Mednis (1899 – 1979) un Jack Mednis (dz.1888.g., miršanas gads nezināms).

2

Tiešais iegūšanas avots

Akts par neaprakstīto dokumentu pieņemšanu – nodošanu valsts glabāšanā
19.02.2009.g.

Temats un īss saturs

Fondu veido Amerikas Latviešu Strādnieku biedrību dokumenti, kuri komplektēti šo organizāciju darbības gaitā, biedrību pasākumu un sapulču programmas, kā arī Ed.Mauriņa sarakstes dokumenti, brošūras „Facts of Latvia” izdošanas jautājumos.

Izvērtēšana

Dokumenti valsts glabāšanā saņemti nesakārtotā veidā.

Sistematizācija

2013.gadā veikta fonda aprakstīšana.

Izveidotas 16 lietas, kas sakārtotas nozīmības secībā, dokumenti lietās kārtoti hronoloģiskā secībā.

Pieejamības noteikumi

Brīva

Uzziņas palīgļīdzekļi

A.Ventaskraste, 1999.g. // Zviedrijas arhīvu dokumenti par latviešu sociāldemokrātu organizācijām ASV /http://www.arhivi.lv/sitedata/ZURNALS/zurnalu_raksti/53-74-VESTUREVentaskraste.pdf

Dr.Hist. Ē.Jēkabsons //Latvija un ASV. Ceļš uz 18. novembri//
<http://www.lvportals.lv/likumi-prakse.php?id=221486>

Aprakstījumu sastādīja:
PFADN galvenā arhiviste

E.Tamme

2013.gada 5.marts

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 2 (divas) _____
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā; litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas
ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja [amats] _____ paraksts _____ paraksta atšifrējums _____
30.04.2013. _____
datums